

TAMİMİ'DEN ROBBİNS'A: 5 UZMAN, 5 CÜMLEDE 7 EKİM

Aksa Tufanı, yalnızca Gazze'de değil tüm dünyada siyasal, toplumsal ve entelektüel tartışmaları derinden etkileyen tarihsel bir kırılma. Filistin direnişinin bu yeni halkası, kimi yorumculara göre “politik atlası değiştiren bir milat”, kimilerine göre ise “Siyonizmin sömürgeci yüzünü açığa çıkaran bir ayna” oldu. Holokost statükosundan uluslararası hukuk tartışmalarına, bölgesel dengelerden küresel vicdan uyanışına kadar pek çok başlığı yeniden gündeme taşıdı.

Naman BAKAÇ, 8 Ekim 2025

<https://www.perspektif.online/tamimiden-robbinsa-5-uzman-5-cumlede-7-ekim/>

Mülakat: Naman Bakaç

İsrail'in, 20. yüzyılın başlarından bu yana Filistin topraklarında sürdürdüğü işgal, şiddet ve zorunlu göç politikaları, 21. yüzyılda da farklı biçimlerde devam ediyor. Buna karşılık Filistin halkı, yüzyılı aşkın süredir silahlı direnişten sivil toplum girişimlerine, medyadan diplomasiye, barışçıl gösterilerden edebiyata kadar geniş bir yelpazede varlığını korumaya çalışıyor.

Bu direnişin en son ve en dikkat çekici halkası, 7 Ekim'de başlayan Aksa Tufanı oldu. Operasyon, yalnızca Ortadoğu'da değil, dünya genelinde de yankı uyandırarak tarihsel bir kırılma olarak tanımlandı. Kimileri için bir milat, kimileri için bir dönüm noktası olan 7 Ekim, Moritanyalı düşünür Muhammed Muhtar Şankı'nın ifadesiyle “gayrimeşru işgale karşı verilmiş meşru bir tepki” olarak üçüncü yılına giriyor.

Perspektif, üçüncü yılına giren Aksa Tufanı'nı, farklı disiplinlerden 5 şahsiyetin 5 cümleyle yorumlamasını istedi. Londra'da Arapça yayın yapan Alhiwar TV'nin Filistinli Genel Yayın Yönetmeni Dr. Azzam Tamimi, Clash Report Analisti Levent Kemal, Ortadoğu Uzmanı Zahide Tuba Kor, İstanbul Üniversitesi Dinler Tarihi Profesörü Şinasi Gündüz ve Columbia Üniversitesi Filistin Araştırmaları Merkezi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bruce Robbins, Aksa Tufanı'nı 5 cümlede değerlendirdi

Dr. Azzam Tamimi: İsrail, Avrupa'nın Nüfuz Projesi

- 7 Ekim Aksa Tufanı; iki yıl önce tüm dünyayı şaşkına çevirirken, bazıları bunun yanlış bir hesaplama olduğunu düşündü. Ancak giderek artan sayıda insan, bunun tarihin akışını değiştiren nadir olaylardan biri olduğuna inanıyor.
- Amerikalı bir tarihçi 7 Ekim 2023 tarihli yazısında, Hamas'ın sürpriz saldırısının, Şubat-Ağustos 1968 arasında süren ve nihayetinde on yıl sonra ABD'nin Vietnam işgalini sona erdiren bir kıvılcım olarak Vietnam'daki Tet Taarruzu'na birçok açıdan çok benzediğini ve bunun Filistin'de Siyonizm'in sonunun başlangıcı olabileceğini ileri sürdü.
- Dünyanın dört bir yanında çok sayıda insan, Aksa Tufanı Gazze halkına ağır bir bedel ödetmesine rağmen İsrail'in daha uzun süre ayakta kalabileceğinden şüphe ediyor.
- İsrail, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasının ardından Avrupa emperyalizminin Ortadoğu'daki nüfuz ve kontrolünü sürdürmesini ve Avrupa'daki Yahudi sorununu çözmesini sağlayacak sömürgeci, yerleşimci bir Batı projesinin ürünü.
- Günümüzde giderek daha fazla insan, Aksa Tufanı sayesinde İsrail'i, modern tarihin en şeytani üstünlükçü ve insanlık karşıtı sömürgeci projelerinin cisimleşmiş hali olarak görüyor ve antisemitizmin benzeri görülmemiş biçimde geri dönmesinden İsrail'i sorumlu tutuyor.

Levent Kemal: 7 Ekim, Politik Atlası Değiştirmeye Devam Edecek

- Bir milat olarak bölgedeki kalıcı olduğu düşünülen dengeleri değiştirdi.
- İran, Ortadoğu genelinde geri çekilirken vekilleri güç kaybetti.
- İsrail'in iki yılı bulan soykırımı dünya halkları nezdinde bir Filistin uyanışına neden oldu ve geç de olsa hükümetler halkları takip etti.
- Stratejik olarak sonuçları bakımından 7 Ekim politik atlası değiştirmeye devam edecek ama her şey geçtiğinde yeniden ele alınması gerekiyor.
- 7 Ekim'in ortaya çıkardığı bölgesel sonuçlar Gazze için felaket olsa da 100 yıl önce ortaya çıkan bazı paylaşım planlarına karşı yeni bir bakış açısı oluşturdu. Fakat bu maalesef Filistin açısından aynı derecede olumlu değil.

Zahide Tuba Kor: Sömürgeci Siyonizm'in Gerçek Yüzünü Gösterdi

- 7 Ekim; hayatını kaybederken dünyaya hayat vermenin, ölümleri diriltmenin, bir grup yiğit insanın dünya ve bölge tarihinin akışını değiştirebileceğinin inanılmaz bir örneği oldu.
- 7 Ekim öyle bir hamleydi ki dünyanın akıl ve vicdan sahibi insanlarına uluslararası sistemin ve devletler arası ilişkilerin işleyişini, bir yüzyıllık Filistin-İsrail çatışması tarihini, ırkçı ve sömürgeci bir ideoloji olan Siyonizmin gerçek yüzünü, Siyonistlerle iltisaklı grupları, rejimlerin karakterini, toplumların ve bireylerin halini gösteren bir ayna oldu.

- Soykırım savaşına direnen şerefli insanlarıyla Gazze; dünyadaki bütün maskeleri düşüren, ezberleri bozan, bilgileri ve hayatları sorgulatan, bütün dünyaya türlü türlü dersler veren muazzam bir okul oldu.
- 7 Ekim ve Gazze dünyaya dedi ki “Kendi özgür iradenizle şekillendirdiğinizi zannettiğiniz hayatınızı ve düşüncelerinizi esir almış prangaları artık kırın, ideolojilerden ve önyargılardan bağımsız insanî ve vicdanî bir duruşu benimseyin, tüketimi bırakıp üretim toplumuna geçin, bir ömür boykot fikrini zihinlerinize yerleştirin ve yitirdiğiniz öz değerlerinize dönerek özgürleşin.”
- 20 yıldır Ortadoğu’nun savaş bölgelerini çalışan biri olarak kendime ne kadar doğru bir alan seçtiğimi, emeklerimin boşa gitmediğini, meselelere yaklaşımımın isabetli olduğunu, yıllardır hamasete karşı yürüttüğüm savaşın ve bilgi seferberliğinin haklılığını gösterdiği gibi, 2002’de Batı Şeria’daki Cenin mülteci kampı katliamından itibaren ABD ve İsrail’e karşı boykota başlamamın ve tüketimi iyice azaltıp sürekli üretmeye odaklanan hayat tarzımın da doğruluğunu teyit etti.

Prof. Dr. Şinasi Gündüz: Holokost Statükosu Sorgulanmaya Başlandı

- Filistin’de yaklaşık bir asırdır süregelen işgal, zulüm, etnik temizlik ve soykırım uygulaması bütün çıplaklığıyla dünyaya tanıtılmış oldu.

- Holokost ve antisemitizmin mağdurları oldukları gerekçesiyle başta Batı ülkeleri olmak üzere dünya genelinde sahip oldukları siyasal ve medyatik etki alanı ile Siyonist Yahudiler lehine oluşturulan koruma kalkanı ve bu doğrultuda Yahudilere yönelik pozitif ayrımcılığa dayalı statüko halklar nezdinde sorgulanmaya başlandı, Siyonistlerin maskeleri düştü.
- İsrail adı verilen Siyonist işgalci yapının kolonici emperyalist Batılı güçlerle iç içe olduğu, Batılı hegemonik güçler tarafından planlanıp yürürlüğe konulan ve bugüne kadar ekonomik, askeri ve siyasi her anlamda sınırsızca desteklenen bu işgalci yapının ABD ve İngiltere başta olmak üzere emperyalist güçlerin bölgedeki bir değnekçisi olduğu gözler önüne serildi
- Müslüman dünya denilen coğrafyadaki iktidarların küresel güçlere göbekten bağlı olduğu, bu iktidarlara bunlarca temsil olunan Arap Birliği ve İslam İşbirliği Teşkilatı gibi kuruluşların küresel güç odaklarından hassaten ABD'den bağımsız politika ve duruş üretemediği anlaşıldı
- İki yıl öncesine kadar dünyada genelde yerel bir hadise olarak görülüp değerlendirilen Filistin'deki işgal ve zulüm küresel bir sorun olarak algılanmaya başlandı, Latin Amerika'dan Avustralya'ya Norveç'ten İspanya'ya dünya halkları küresel Siyonizm'e karşı gözlerini açtı, zulme karşı başkaldırı, intifada küreselleşti.

Prof. Dr. Bruce Robbins: 7 Ekim’de Öldürülen İsrail Askerleri Meşru Hedeflerdi

- ABD ve yurtdışında yaşayanların çoğunun ilk cümlesi; Hamas’ın 7 Ekim 2023’te sivillere karşı uyguladığı şiddetten üzüntü duyacağını tahmin ediyorum. İlk cümlem bu kuralın bir istisnası değil, ancak öldürülen İsrail askerleri için bir istisna yapıyorum; onlar uluslararası hukuka göre meşru hedeflerdi.
- Yüzlerce sivilin kasten öldürülmesi, bunu kimin, hangi koşullar altında yaptığının, havadan veya karadan yapılmasının bir önemi olmaksızın bir vahşettir.
- İsrail’in savunucularının son iki yıldır Hamas’a odaklanması savunulamaz bir durum; Hamas, İsrail’in onlarca yıldır Gazze’ye dayattığı yoğun sefaletin sorumlusu değildir ve Hamas’ın yönlendirmesi olsun veya olmasın bu sefaletten bir çıkış yolu bulması kaçınılmazdı.
- Eğer Hamas, Netanyahu’nun dediği gibi ortadan kaldırılırsa, Gazze’deki soykırımdan kurtulanların, anne babalarının ve kardeşlerinin öldürüldüğünü ve sakatlandığını gören çocukların acısını ve öfkesini dile getirmek için başka yollar bulunacaktır. İsrail’in kitlesel şiddeti, hangi anlaşmaya varılırsa varılsın, gelecekte daha fazla şiddet mağdurunun olacağını garantisidir.
- 7 Ekim 2023, annemin 96. doğum günüydü ve bu yıl dönümünde hem İsrailli kurbanlar hem de sonrasında yaşanan şiddetin orantısız sayıdaki Filistinli kurbanları için yas tutuyorum.